EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2020/1842

av den 14 maj 2020

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget Clean Sky 2 för budgetåret 2018

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget Clean Sky 2 för budgetåret 2018,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för transport och turism,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0032/2020), och av följande skäl:

A. Det gemensamma företaget började arbeta självständigt den 16 november 2009.

B. Det gemensamma företaget Clean Sky 2 (nedan kallat *det gemensamma företaget*), som inrättades genom rådets förordning (EU) nr 558/2014 ([1]), ersatte med verkan från den 27 juni 2014 det gemensamma företaget Clean Sky inom Horisont 2020.

C. Det gemensamma företagets främsta mål är att bidra till en avsevärd förbättring av flygteknikens miljöpåverkan och att öka den europeiska luftfartens konkurrenskraft. Det gemensamma företagets verksamhetstid har förlängts till den 31 december 2024.

D. Grundarna av det gemensamma företaget är unionen, representerad av kommissionen, ledarna för integrerade teknikdemonstratorer (ITD), demonstrationsplattformar för innovativa luftfartyg (IADP) och de tvärgående verksamheterna (TA) tillsammans med de associerade medlemmarna av ITD.

E. Det maximala bidraget från unionen till det gemensamma företagets andra verksamhetsfas är 1 755 000 000 EUR, som ska tas från budgeten för Horisont 2020.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har förklarat att det gemensamma företagets räkenskaper för det år som slutade den 31 december 2018 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2018, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare.

2. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten i sin rapport om Clean Sky 2 angav att de transaktioner som ligger till grund för årsredovisningen i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

3. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företagets budget för 2018 innehöll åtagandebemyndiganden på 371 100 000 EUR och betalningsbemyndiganden på 343 786 573 EUR. Parlamentet noterar att 98,7 % av åtagandebemyndigandena och 98,6 % av betalningsbemyndigandena utgörs av kommissionens bidrag och överföringar från tidigare år.

4. Europaparlamentet noterar att utnyttjandegraden för åtagandebemyndigandena var 99,2 % (jämfört med 99,6 % för 2017) och att utnyttjandegraden för betalningsbemyndigandena var 97,3 % (jämfört med 98,5 % för 2017). Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena för administrativa utgifter har minskat till 79,23 % (från 93,13 % 2017).

5. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att det gemensamma företaget har infört olika verktyg för att övervaka genomförandet av programmet i fråga om produktivitet, resultat, planering och risker i samband med insatserna.

([1]) Rådets förordning (EU) nr 558/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget Clean Sky 2 (EUT L 169, 7.6.2014, s. 77).

Genomförandet av den fleråriga budgeten inom sjunde ramprogrammet

6. Europaparlamentet noterar att unionens bidrag från sjunde ramprogrammet uppgår till 800 000 000 EUR och att medlemmarna i näringslivs- och forskningsgrupperna bidrar med 608 300 000 EUR, inklusive 594 100 000 EUR i naturabidrag till de projekt inom sjunde ramprogrammet som finansieras av det gemensamma företaget för bränsleceller och vätgas 2 (FCH2) och 14 900 000 EUR i kontantbidrag till administrativa kostnader.

7. Europaparlamentet noterar att det sjunde ramprogrammet avslutades formellt 2017 med en genomförandenivå på cirka 100 %. Parlamentet konstaterar att det gemensamma företaget under 2018 fortfarande återkrävde cirka 850 000 EUR från utestående förhandsfinansieringar och resultat av efterhandsrevisioner.

Genomförandet av den fleråriga budgeten inom Horisont 2020

8. Europaparlamentet noterar att i slutet av 2018 utgjordes det totala beloppet på 2 064 000 000 EUR av 816 700 000 EUR i kontantbidrag från unionen och 14 100 000 EUR i kontantbidrag från privata medlemmar. Parlamentet noterar att styrelsen i slutet av 2018 hade godkänt naturabidrag på 273 900 000 EUR och att ytterligare 157 600 000 EUR hade rapporterats men ännu inte godkänts, samt ett naturabidrag på 801 700 000 EUR från industrimedlemmarna till ytterligare verksamhet.

Ansökningsomgångar

9. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget 2018 inledde två ansökningsomgångar, mottog 417 valbara förslag (av totalt 420) och valde ut 131 förslag för finansiering.

10. Europaparlamentet noterar att fyra ansökningsomgångar för huvudpartner genomfördes framgångsrikt under 2017. Parlamentet noterar att verksamheten under 2018 gällde genomförandet av den nya bidragsöverenskommelsen med medlemmar av alla utvalda huvudpartner, varav ett litet antal blev aktiva medlemmar under 2018. Parlamentet konstaterar att resultaten från alla fyra ansökningsomgångar och de vinnande enheternas anslutning som medlemmar resulterade i 183 huvudpartner, varav 49 är anknutna enheter eller tredjeparter.

11. Europaparlamentet noterar att i slutet av 2018 inleddes nio ansökningsomgångar, varav åtta har utvärderats och genomförts fullt ut eller befinner sig i slutskedet, och noterar att dessa åtta ansökningsomgångar omfattar fler än 560 partner från 27 olika länder. Parlamentet konstaterar att den sjunde ansökningsomgången genomfördes i oktober 2018 med 198 deltagare. Dessutom inleddes den åttonde ansökningsomgången i november 2018 med 182 deltagare. Den nionde ansökningsomgången inleddes i november 2018 med en utvärdering planerad till mars 2019.

Verksamhetsresultat

12. Europaparlamentet noterar att informationen om vissa centrala resultatindikatorer ännu inte är tillgänglig på grund av projektens karaktär. Parlamentet välkomnar att de flesta centrala resultatindikatorer antingen har uppnåtts eller är på väg att nås. Parlamentet noterar att experterna efterlyser ytterligare övervakningsverksamhet och analys, och gör en tydlig åtskillnad mellan de faktiskt uppnådda centrala resultatindikatorerna i slutet av varje år och de beräknade centrala resultatindikatorerna.

13. Europaparlamentet konstaterar att förvaltningskostnadsgraden (administrations- och driftsbudget) ligger kvar under 5 %, vilket tyder på att det gemensamma företagets organisationsstruktur är tämligen strömlinjeformad och effektiv.

14. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget hade en hög personalomsättning för tillfälligt anställda och kontraktsanställda under 2017 och 2018. Parlamentet noterar att personalomsättningen för tillfälligt anställda ökade med nästan 17 %. Dessutom nästan fördubblades användningen av inhyrd personal under 2018.

15. Europaparlamentet noterar att enligt 2018 års verksamhetsrapport för det gemensamma företaget visar de centrala resultatindikatorerna för könsfördelningen 2017 och 2018 att kvinnors deltagande var relativt stabilt, men ganska lågt. Kvinnor utgör 22 % av programdeltagarna, 13 % av programsamordnarna och 18–25 % av de rådgivare och experter som utför utvärderingar och analyser samt av de personer som är verksamma i den vetenskapliga kommittén. Parlamentet rekommenderar att man gör kontinuerliga insatser för att öka kvinnornas deltagande i programmet.

16. Europaparlamentet välkomnar att det gemensamma företaget anlitar de bästa talangerna och resurserna i Europa. Parlamentet noterar att det utnyttjar viktiga färdigheter och kunskaper från ledande europeiska forskningsinstitut och akademiska fakulteter.

Nyckelkontroller och övervakningssystem

17. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget har infört förfaranden för förhandskontroll som bygger på finansiella och operativa skrivbordsgranskningar, efterhandsrevisioner hos stödmottagare som beviljats bidrag för mellanliggande betalningar och slutbetalningar inom sjunde ramprogrammet och för ersättningsanspråk från projekt inom Horisont 2020, och att det är kommissionens gemensamma revisionstjänst som ansvarar för efterhandsrevisionerna.

18. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget rapporterade procentsatser för kvarstående fel i efterhandsrevisionerna på 1,21 % för projekt inom sjunde ramprogrammet och på 1,11 % för Horisont 2020-projekt, dvs. båda procentsatserna ligger under väsentlighetsgränsen på 2 %.

Strategi för bedrägeribekämpning

19. Europaparlamentet konstaterar att det gemensamma företaget ägnar särskild uppmärksamhet åt förebyggande och upptäckt av bedrägerier. Till följd av detta genomför GD Forskning och innovation 2020 års strategi mot bedrägerier med berörda parter för att upptäcka och förebygga dubbelfinansiering. Parlamentet noterar dock att tre fall av påstådda bedrägerier upptäcktes under 2018 i samband med finansiering från det gemensamma företaget och att detta anmäldes till Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf).

Internrevision

20. Europaparlamentet noterar att tjänsten för internrevision (IAS) under 2018 genomförde en granskning av samordningen med det gemensamma stödcentrumet för att bedöma om det gemensamma företagets styrning, riskhantering och interna processer var tillfredsställande. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att IAS har identifierat det gemensamma företagets aktiva roll vid utbytet av information med det gemensamma stödcentrumet som en styrka. Parlamentet noterar också att revisorerna tog del av de gemensamma strategier som direktörerna har valt för att ge uttryck för sina behov inom viktiga områden såsom konfidentialitet. Dessutom har IAS utfärdat flera rekommendationer för att ytterligare anpassa kommissionens it-system i syfte att lösa de kvarstående begränsningarna för dataöverföringen. Parlamentet uppmanar det gemensamma företaget att slutföra utarbetandet av kriterier och förfaranden för hantering av konfidentiella uppgifter om det gemensamma företagets stödmottagare.

Övriga kommentarer

21. Europaparlamentet noterar det gemensamma företagets fortsatta bilaterala kontakter med ett antal medlemsstater och regioner på grundval av den kartläggning av prioriteringarna för forsknings- och innovationsstrategierna för smart specialisering (RIS3) som utarbetats av det gemensamma företaget, och som visar att fler än 60 regioner har angett att flygteknik eller andra närliggande områden tillhör deras forsknings- och innovationsprioriteringar. Parlamentet noterar vidare med tillfredsställelse att ytterligare ett samförståndsavtal undertecknades 2018 med en region i Tyskland, vilket innebar att antalet samförståndsavtal som var i kraft den 31 december 2018 uppgick till 17. Parlamentet noterar att detta åtföljdes av undertecknandet av ett samförståndsavtal med den franska regionen Nouvelle Aquitaine i juni 2019.

22. Europaparlamentet noterar att effektiv kommunikation är en viktig del av framgångsrika EU-finansierade projekt. Parlamentet anser att det är viktigt att i högre grad synliggöra vad det gemensamma företaget åstadkommit och att sprida information om mervärdet. Parlamentet uppmanar det gemensamma företaget att föra en proaktiv kommunikationsstrategi för spridningen av forskningsresultat till allmänheten, t.ex. via sociala medier eller andra medier, för att öka allmänhetens medvetenhet om effekterna av unionens stöd, med särskild hänsyn till spridningen på marknaden.

23. Europaparlamentet uppmanar revisionsrätten att göra en bedömning av hur välfungerande och tillförlitlig metoden för beräkning och utvärdering av naturabidrag är. Bedömningen bör avse hur vägledningen för naturabidragsförfarandets genomförande är utformad och hur pass robust den är, i syfte att bistå i planerings-, rapporterings- och certifieringsprocessen för naturabidrag.

Transport och turism

24. Europaparlamentet betonar att det gemensamma företagets mål bör anpassas för att ta hänsyn till behovet av en stegvis minskning av koldioxidutsläpp och att de ekonomiska resurser och personalresurser som behövs bör tillhandahållas automatiskt för att säkerställa att det gemensamma företaget har tillräckligt med kapacitet för att hantera alla anpassningar.

25. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget är ett offentlig-privat partnerskap mellan unionen och flygteknikindustrin, vars mål är att utveckla banbrytande teknik för att avsevärt öka miljöprestandan hos flygplan och flygtransporter. Parlamentet noterar att det inrättades 2007 som det gemensamma företaget Clean Sky inom ramen för det sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (FP7) och 2014 blev det gemensamma företaget Clean Sky 2 inom ramen för Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation.

26. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företagets program finansieras gemensamt inom ramen för Horisont 2020 (för perioden 2014–2020) genom bidrag från unionen på upp till 1 755 miljoner EUR och naturabidrag från de privata medlemmarna på minst 2 193,75 miljoner EUR. Parlamentet noterar att unionen och de privata medlemmarna också delar de administrativa kostnaderna, som inte får överstiga 78 miljoner EUR under den perioden.

27. Europaparlamentet välkomnar det gemensamma företagets betydande bidrag till den ökade effektiviteten i luftfartssektorn. Parlamentet betonar det gemensamma företagets mycket goda resultat och den viktiga roll som det spelar i Europa för att säkerställa nettoframsteg för grön teknik som syftar till att minska koldioxidutsläpp, gasutsläpp och buller från flygplan. Parlamentet betonar den strategiska betydelse som detta gemensamma företag bör spela i det framtida programmet Horisont Europa för att bidra till de nya klimatneutralitetsmålen för 2050 och till den planerade minskningen av koldioxidutsläpp genom tekniska framsteg.

28. Europaparlamentet påpekar att en global användning av den teknik som tagits fram och främjats av det gemensamma företaget skulle kunna innebära en minskning av koldioxidutsläppet motsvarande Nederländernas totala utsläpp.

29. Europaparlamentet betonar att Clean Sky I-tekniken har minskat koldioxidutsläppen per passagerare med 19 % för långdistansflygningar och med 40 % för medeldistansflygningar. Parlamentet vill se att det gemensamma företaget får alla nödvändiga personalresurser och ekonomiska resurser för att kunna fortsätta med detta framgångsrika tillvägagångssätt.

30. Europaparlamentet noterar att upp till 40 % av det gemensamma företagets finansiering fördelas till dess 16 ledare och dess dotterbolag, dvs. till industriföretag som åtagit sig att genomföra hela programmet Clean Sky 2 under hela dess löptid. Parlamentet noterar att 30 % av det gemensamma företagets finansiering ska beviljas via ansökningsomgångar och anbudsinfordringar till företagets huvudpartner (som väljs för långsiktiga åtaganden avseende programmet). Parlamentet noterar vidare att återstående 30 % av finansieringen ska beviljas via ansökningsomgångar och anbudsinfordringar till andra partner (som deltar i specifika teman och projekt inom ramen för ett väldefinierat och begränsat åtagande).

31. Europaparlamentet noterar att sedan sista inlämningsdatumet för den preliminära redovisningen 2018 (slutet av februari 2019) har det gemensamma företagets privata medlemmar rapporterat ett kumulativt belopp på 399 miljoner EUR i naturabidrag för operativ verksamhet, samt att det gemensamma företaget har godkänt ett certifierat bidrag till ett värde av 279,9 miljoner EUR. Parlamentet noterar också att de privata medlemmarna har rapporterat ett kumulativt belopp på 827,9 miljoner EUR i naturabidrag för ytterligare verksamheter, av vilka 620 miljoner EUR godkändes av det gemensamma företaget.

32. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget nu har 16 ledare, 193 huvudpartner (inklusive 50 små och medelstora företag) och att nio ansökningsomgångar inleddes (för att fördela de återstående medlen till andra partner). Parlamentet noterar att åtta av dessa ansökningsomgångar har utvärderats och lett till att 560 partner valts ut (inklusive 31 % av små och medelstora företag som står för 25 % av finansieringen) från 27 länder.

33. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget planerar att se över sina finansiella bestämmelser för att anpassa dem till de nya finansiella reglerna för unionens allmänna budget i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ([2]).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

34. Europaparlamentet noterar att tjänsten för internrevision utfärdade en mycket viktig rekommendation till det gemensamma företaget om att utarbeta ett konsoliderat riskregister, som bör omfatta risker som påverkar programmet och det gemensamma företaget som en fristående enhet. Parlamentet noterar att internrevisorn meddelade det gemensamma företagets ledning att det fanns en brist på objektivitet till följd av dess upprepade inblandning i förvaltningsuppgifterna och till följd av kvalitetsledningsprocesserna. Parlamentet uppmanar med eftertryck det gemensamma företaget att omedelbart lösa denna fråga och att fullt ut genomföra internrevisorns rekommendation.

35. Europaparlamentet noterar med oro att internrevisorn har identifierat flera riskområden som kräver åtgärder från det gemensamma företagets ledning. Parlamentet förväntar sig att det gemensamma företagets ledning vidtar alla nödvändiga åtgärder för att minska dessa risker.

36. Europaparlamentet noterar att tre fall av påstådda bedrägerier upptäcktes under 2018 i samband med mottagare av medel från det gemensamma företaget och anmäldes till Olaf. Parlamentet uppmanar det gemensamma företaget att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra bedrägerier i framtiden.